

§ 16a Miljøgodkendelse

Lovbek. nr. 256 af 21/3 2017 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

**Kvægbruget Bratbjerg 60,
9460 Brovst**

Godkendelsesdato / offentliggørelse: 10. september 2018

**JAMMERBUGT
KOMMUNE**

Indholdsfortegnelse

Ejer og driftsforhold	3
Miljøgodkendelsen omfatter	3
Miljøgodkendelse efter Husdyrloven	3
Andre tilladelser.....	4
Retsbeskyttelse	4
Tidligere tilladelser.....	4
Husdyrbrugets ophør	4
Offentlighed og høring.....	4
Klage og søgsmål vejledning	7
VILKÅR	8
Beskrivelse og miljøteknisk vurdering af husdyrbruget.....	11
Lokalisering, landskab og byggeri	11
Indretning og drift.....	11
Natur.....	12
Gener	15
Lugt.....	15
Støj	16
Fluer og skadedyr	16
Transport	16
Spildevand og affald	17
Bedst Anvendelig Teknik (BAT)	17
Bilag 1: Lokalisering	18
Bilag 2: Situationsplan/Anlægstegning	19
Bilag 3: Oversigt produktionsarealer	20
Bilag 4: Ammoniak fra anlæg og natur	21
Bilag 5: Miljøkonsekvensrapport og projektbeskrivelse	22

Ejer og driftsforhold

Dato:	10. september 2018
CVR nr.:	37237094
Matr. nr. og Ejerlav:	1c Sdr. Bratbjerg By, Tranum
Adresse:	Bratbjerg 60, 9460 Brovst
Virksomheds ejer:	Jesper Bundsbæk Nielsen
Ansøger:	Jesper Bundsbæk Nielsen
Ansøgningsskema nr.:	201973 Version nr.: 4
Tilsynsmyndighed:	Jammerbugt Kommune
Udarbejdet af:	Ellen Marie Larsen

Miljøgodkendelsen omfatter

Produktionsareal:

Der godkendes produktionsarealer med dybstrøelse, sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal), sengestald med fast drænet gulv med skraber og ajlefløb og spaltegulvbokse

Husdyrtype:

Godkendelsen omfatter en fleksibel produktion med alle kvægtyper, heste får og geder.

Byggeri:

Udvidelsen sker på adressen Bratbjerg 60, 9460 Brovst.

Der bygges en ny stald til malkekøer og en ny smallere stald til kalve og med goldkoafdeling. I forbindelse med udvidelsen etableres der en ny ensilageplads med nyt råvarehus. Ensilagepladsen etableres øst for de nye staldanlæg. Der vil også blive bygget nye vægge på eksisterende møddingsplads. Og der skal bygges en ny gylletank.

Jesper Bundsbæk Nielsen, Bratbjerg 60, 9460 Brovst har ansøgt Jammerbugt kommune om en miljøgodkendelse efter husdyrlovens § 16a. Sagen er indsendt den 22. januar 2018 gennem det digitale ansøgningssystem www.husdyrgodkendelse.dk, skema nr. 201973 og supplerende bilag. Beregninger af anlæggets miljøpåvirkninger er foretaget i dette system. Den ansøgte husdyrproduktion overholder husdyrbrugslovens beskyttelsesniveau for lugt, og vi vurderer, at udvidelsen kan gennemføres uden væsentlige gener for naboerne. Produktionen overholder ligeledes husdyrbrugslovens beskyttelsesniveau for ammoniak, og vi vurderer, at driften af husdyrbruget ikke vil forringe naturens tilstand i området. Vi vurderer desuden, at kvægbrugets indretning og drift er baseret på tidssvarende og miljøvenlig teknik, kaldet BAT (bedste anvendelige teknik). Vi vurderer samlet set, at det ansøgte husdyrbrug - med de vilkår, der er stillet - ikke vil medføre væsentlige miljømæssige påvirkninger, og at det kan drives på en måde, som er forenelig med hensynet til omgivelserne. Miljøkonsekvensrapport og beskrivelse findes i bilag 5.

Miljøgodkendelse efter Husdyrloven

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger meddeler Jammerbugt Kommune hermed miljøgodkendelse til udvidelse og drift af ovennævnte landbrugsejendom med mere end 100 m² produktionsareal på følgende vilkår. Godkendelsen er meddelt i medfør af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. af husdyrbrug § 16a (lovbekendtgørelse nr. 256 af 21. marts 2017).

Virksomheden må ikke udvides eller ændres bygningsmæssigt eller driftsmæssigt på en sådan måde, at det indebærer forøget forurening, før udvidelse eller ændringen er godkendt af Jammerbugt Kommune.

Det skal endvidere bemærkes, at virksomheden er omfattet af Miljøbeskyttelseslovens §§ 41 og 42. Her kan tilsynsmyndigheden påbyde afhjælpende foranstaltninger, såfremt virksomhedens drift medfører væsentlig mere forurening, herunder affaldsfrembringelse, end nødvendigt ved anvendelse af den til enhver tid værende mindst forurenende teknologi eller bedst mulige rensning. Kan ulemperne ikke afhjælpes, kan tilsynsmyndigheden nedlægge forbud mod drift af virksomheden eller aktiviteten.

Andre tilladelser

Eventuelle andre nødvendige tilladelser, herunder byggetilladelse, er ikke omfattet af denne miljøtilladelse. Nybyggeri og ændring af eksisterende stalde kræver en særskilt byggetilladelse.

Retsbeskyttelse

Med denne miljøtilladelse følger 8 års retsbeskyttelse. Retsbeskyttelsens udløber i 2026.

Tidligere tilladelser

Ejendommen har en § 11 miljøgodkendelse efter Husdyrloven givet den 18. januar 2011 og efterfølgende er der anmeldt en velfærdsudvidelse efter § 30 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen den 25. marts 2015 og et skift i dyretyper efter § 31 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen den 5. januar 2016

Husdyrbrugets ophør

Ved virksomhedens eventuelle ophør, vil stalde blive rengjort og gyllekummerne tømte. Hvis bygningerne skal anvendes til andet formål vil inventar og tekniske anlæg blive fjernet, og bygningerne tilpasset det nye formål. Hvis gyllebeholderen ikke skal anvendes efter ophør, vil den blive taget ud af drift i henhold til reglerne beskrevet i bekendtgørelse om kontrol af beholdere til opbevaring af flydende husdyrgødning og ensilagesaft.

Det er fastsat i vilkår, at der skal træffes de nødvendige foranstaltninger ved ophør af driften for at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage til en tilfredsstillende stand.

Desuden er det fastsat i vilkår, at ophører driften af erhvervsmæssigt dyrehold skal dette meddeles til Jammerbugt Kommune.

Offentlighed og høring

Ansøgningen blev offentliggjort den 7. marts 2018. Der var frist til afgivelse af bemærkninger på 2 uger. Der indkom ingen bemærkninger til ansøgningen.

Udkast til miljøgodkendelse blev den 2. august 2018 udsendt til høring hos ansøger selv, ansøgers konsulent, naboer og skønnede parter. Der var frist til afgivelse af bemærkninger på 30 dage frem til og med den 2. september 2018.

Vejledende konsekvenszone er ifølge husdyrgodkendelse.dk beregnet til 438 m.

Der indkom bemærkninger til udkastet fra 2 naboer, men bemærkningerne gik på at naboerne ingen indvendinger havde mod projektet.

Kopi af udkast til denne afgørelse er sendt til:

- ejer: Jesper Bundsbæk Nielsen, Bratbjerg 60, 9460 Brovst
- konsulent: Rasmus Arvidson, Landbonord via e-mail: rav@landbonord.dk

Naboer:

- Bratbjerg 35, 9460 Brovst
- Bratbjerg 37, 9460 Brovst
- Bratbjerg 39, 9460 Brovst
- Bratbjerg 41, 9460 Brovst
- Bratbjerg 42, 9460 Brovst
- Bratbjerg 43, 9460 Brovst
- Bratbjerg 44, 9460 Brovst
- Bratbjerg 47, 9460 Brovst
- Bratbjerg 48, 9460 Brovst
- Bratbjerg 49 B, 9460 Brovst
- Bratbjerg 51, 9460 Brovst
- Bratbjerg 57, 9460 Brovst
- Bratbjerg 58, 9460 Brovst
- Bratbjerg 59, 9460 Brovst
- Bratbjerg 64, 9460 Brovst
- Bratbjerg 70, 9460 Brovst
- Bratbjerg 72, 9460 Brovst
- Bratbjerg 74, 9460 Brovst
- Bratbjerg 75, 9460 Brovst
- Bratbjerg 76, 9460 Brovst
- Bratbjerg 80, 9460 Brovst
- Bratbjerg 83, 9460 Brovst
- Bratbjerg 85, 9460 Brovst
- Bratbjerg 88, 9460 Brovst
- Bratbjerg 90, 9460 Brovst
- Bratbjerg 92, 9460 Brovst
- Bratbjerg 93, 9460 Brovst
- Bratbjerg 94, 9460 Brovst
- Østbakken 32, 9460 Brovst
- Østbakken 33, 9460 Brovst
- Østbakken 34, 9460 Brovst
- Østbakken 35, 9460 Brovst
- Østbakken 36, 9460 Brovst

Parter:

- Kanalvej 84, 9440 Aabybro (ejer af Bratbjerg 45)
- Møgelvold 38, 9460 Brovst (ejer af Bratbjerg 48)
- Udsholt Byvej 9, 3230 Græsted (ejer af Bratbjerg 52)
- Søndermarken 4, 9460 Brovst (ejer af Bratbjerg 77)
- Revlingevej 2, 9460 Brovst (ejer af Bratbjerg 77)
- Skolesvinget 10, 9490 Pandrup (ejer af Bratbjerg 79)
- Stensby Linie 13, 4773 Stensved (ejer af Bratbjerg 87)
- Hestetangsvej 57, 3520 Farum (ejer af Bratbjerg 87)
- Gungervej 10, 9460 Brovst (ejer af Bratbjerg 92)
- Vestergade 66, 9460 Brovst (ejer af Bratbjerg 94)
- Toftegade 6, 9670 Løgstør (ejer af Bratbjerg 94A)
- Lundergaardsvej 105 B, 9490 Pandrup (ejer af Bratbjerg 93)

- Aggersundvej 29, 9460 Brovst (ejer af Østbakken 37)

Kopi af denne afgørelse er sendt til:

- ejer: Jesper Bundsbæk Nielsen, Bratbjerg 60, 9460 Brovst
- konsulent: Rasmus Arvidson, Landbonord via e-mail: rav@landbonord.dk
- Sundhedsstyrelsen: Embedslægeinstitutionen Nord – e-mail: senord@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, H.C. Andersens Boulevard 37, 1553 København V – e-mail: mail@dkfisk.dk.
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Kirkedalsvej 4, Vedslet, 9732 Hovedgård – e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk.
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14,1, 1651 København V e-mail: ae@ae.dk.
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N – e-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø – e-mail: dnjammerbugtsager@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund – e-mail: lbt@sportsfiskerforbundet.dk.
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 Kbh. V – e-mail: natur@dof.dk

Miljøgodkendelsen offentliggøres ved annoncering på Digital Miljø Administration (<https://dma.mst.dk/>) og til orientering i ugeavisen.

Klage og søgsmål vejledning

Denne afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af:

- Ansøger
- Enhver, der har individuel, væsentlig interesse i sagens udfald
- Sundhedsstyrelsen
- Lokale foreninger og organisationer, der har beskyttelse af natur og miljø samt rekreative interesser som hovedformål, og som har meddelt kommunalbestyrelsen, at de ønsker underretning om afgørelsen
- Landsdækkende foreninger og organisationer i det omfang, de har klageret over den konkrete afgørelse, jævnfør Miljøbeskyttelseslovens §§ 99 og 100.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Jammerbugt kommune i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på kr. 900 for privatpersoner og 1.800 for virksomheder og organisationer. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klager skal være modtaget senest 4 uger efter afgørelsen er meddelt og offentliggjort på Digital Miljø Administration (<https://dma.mst.dk/>), hvilket vil sige den 8. oktober 2018. Virksomheden informeres om eventuelle klager, når klagefristen er udløbet.

Eventuelle klager har ikke opsættende virkning for så vidt angår retten til at udnytte tilladelsen, med mindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet i henhold til Miljøbeskyttelseslovens § 96.

Denne afgørelse kan i henhold til miljøbeskyttelseslovens § 101 indbringes for domstolene indtil 6 måneder fra den dato, hvor afgørelsen er meddelt, eller hvis sagen påklages, inden 6 måneder efter, at den endelige administrative afgørelse foreligger.

VILKÅR

1. Stalde og staldafsnit skal indrettes og anvendes som anført i skemaet:

Stalde og produktioner

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Kostald	1122	Naturlig ventilation	6 m	(#25217) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal) (#28406) Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Spaltegulvbokse	0 0	585 207
Køer dybstrøelse	518	Naturlig ventilation	6 m	(#28407) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	488
Kalve/kvier/hest	366	Naturlig ventilation	6 m	(#29674) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	156
Ny stald	2690	Naturlig ventilation	6 m	(#28929) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	1760
Kalve/goldkøer	726	Naturlig ventilation	6 m	(#28947) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse (#29317) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0 0	350 175
Sum						3721

2. Gødningsopbevaringsanlæg skal indrettes og anvendes som anført i skemaet:

Opbevaringslagre

Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
GB1	Flydende				362
GB2	Flydende				222
Mødding	Fast				218
Ny GB	Flydende				883

3. De vilkår der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften

Godkendelsens gyldighed

4. Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet senest 6 år efter godkendelsen er givet (d. 10. september 2024). Med "udnyttet" menes, at det ansøgte byggeri skal være taget i brug og færdigmeldt til kommunen.

Husdyrbrugets ophør

5. Ophører driften af det erhvervsmæssige dyrehold skal dette meddeles til Jammerbugt Kommune.
6. Ved husdyrbrugets ophør fjernes tilbageværende husdyrgødning, ejendommen ryddes for affald, døde dyr, spildevand, foder mv.

Lokalisering

Landskab og planforhold

7. Der må max være 20 m mellem eksisterende bygning og den nye stald.
8. Vandløbet Vesterkær Rende skal rørlægges på en strækning af 320 m. Vilkår i tilladelsen til rørlægning af vandløbet skal overholdes

Energi- og vandforbrug

Energiforbrug

9. Der skal foretages en årlig opgørelse af forbruget af henholdsvis el og olie/gas.

Vandforbrug

10. Der skal foretages en årlig opgørelse af det vandforbrug, der medgår direkte til husdyrproduktionen såsom dyrenes drikkevand og vask af stalde.

Gener

Lugt

11. Driften af husdyrbruget må ikke give anledning til lugtgener, der af tilsynsmyndigheden anses for at være væsentlige.
12. Der må ikke foretages håndtering, herunder omrøring og udkørsel, af husdyrgødning på anlægget lørdag eller søn- og helligdage.

Støj

13. Den eksterne støjbelastning fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel, herunder fra stalden og gyllebeholderen, må i intet punkt - målt på nærmeste nabo-ejendom med tilhørende udendørs arealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lydniveauer i dB(A).

Dag	Kl.	Reference	dB(A)
Mandag-Fredag	07-18	8 timer	55
Lørdag	07-14	8 timer	55
Lørdag	14-18	8 timer	45
Søn- og helligdage	07-18	8 timer	45
Alle dage	18-22	1 timer	45
Alle dage	22-07	0,5 timer	40
Spidsværldi	22-07	-	55

14. Hvis kommunen finder det nødvendigt, skal ejer for egen regning lade udføre støj-målinger og/eller -beregninger af støjen fra husdyrbruget for at dokumentere, at støjgrænserne i ovenstående vilkår er overholdt. Hvis grænserne konstateres overholdt, kan der højst pålægges ejer at få foretaget én støjmåling og eller -beregning om året. Målingerne/beregningerne skal udføres og rapporteres som "Miljømåling – ekstern støj" af en enhed, som er optaget på Miljøstyrelsens liste over godkendte laboratorier. Virksomhedens støj skal dokumenteres ved måling eller efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, pt. Nr. 6/1984 om Måling af ekstern støj og nr. 5/1993 om Beregning af ekstern støj fra virksomheder. Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder udenfor virksomhedens grund og under de mest støjbelastede driftsforhold - eller efter anden aftale med kommunen.

Lys

15. Udendørs pladsbelysning skal forsynes med bevægelsessensorer, der sikrer, at lyset kun er tændt i op til en halv time ad gangen.

Fluer og skadedyr

16. Der skal foretages en effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de af Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi, fastsatte retningslinjer herom.

Forurening

Affald og miljøfarlige stoffer

17. Anlægget skal være tilmeldt den kommunale miljøbil ordning for afhentning af affald og farligt affald

18. Affald skal opbevares og bortskaffes efter kommunens regulativer. Dette betyder bl.a. at al farligt affald skal sorteres i separate beholdere og at aflevering til rette modtager skal kunne dokumenteres overfor kommunen.
19. Olie og spildolie skal opbevares indendørs på spildbakke, som kan rumme indholdet af den største oliebeholder på bakken.

Ammoniaktab

20. I den nye stald skal der i gangarealet etableres faste, drænedede gulve med skraber. Gulve støbt på stedet skal være dimensioneret med et fald på minimum 1,5 % mod gulvmidte. Præfabrikerede gulve skal have et fald på minimum 1,0 % mod gulvmidte. Gulvet skal være udført med ajleafløb. Lysningsarealet til ajleafløb/gylleopsamling må maksimalt udgøre 5 % af det samlede gangareal i staldene.
21. Der skal foretages skrabning hver anden time.
22. Skraberne skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.

Beskrivelse og miljøteknisk vurdering af husdyrbruget

Lokalisering, landskab og byggeri

Det er vurderet, at alle afstandskrav til byzone, sommerhusområde, vandforsyning, vej og naboskel mv. i henhold til §§ 6-8 i Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. er overholdt.

Kommunen vurderer, at miljøkonsekvensrapporten opfylder de krav og hensyn, som planloven søger at varetage.

Kommunen vurderer, at det ansøgte ved sin placering, materialer og udformning ikke vil være i strid med retningslinjerne i Helhedsplan 17 eller de landskabelige hensyn som planloven generelt søger at varetage.

Dispensation til rørlagt vandløb.

Den nye stald og ensilageplads overholder ikke afstandskravet i husdyrgodkendelsesloven § 8 på 15 m til det rørlagte vandløb. Kommunen giver dispensation fra dette krav. Kommunen vurderer, at den ønskede placering er den bedste mulige i forhold til ejendommens øvrige bygninger og naboer.

Det er kommunens vurdering at den bedste måde at undgå forurening af vandløbet er den rørlægning, som der er givet tilladelse til.

Den 6. april 2018 har kommunen givet tilladelse til at rørlægge 320 m af vandløbet Vesterkær Rende, vilkårene i denne tilladelse skal overholdes.

Indretning og drift

I miljøkonsekvensrapporten (bilag 5) er anlæggets indretning og drift beskrevet. Ejendommen drives med en malkekvægsbesætning med kvier. Der ændres ikke i staldsystemet i eksisterende stalde.

Der er i miljøkonsekvensrapporten redegjort for ejendommens opbevaringskapacitet for husdyrgødning.

Natur

Ammoniakpåvirkning fra stald og lager

Ifølge ansøgningsmaterialet medfører projektet, at ammoniaktabet fra stalde og gylletanke stiger fra 1.465,1 til 3.889,0 kg N/år de sidste 8 år – svarende til en meremission på 2.423,9 kg N/år. Ammoniaktabet i forhold til ejendommens nudrift stiger 1.994,4 kg N/år.

Ammoniakpåvirkning af natur

Ifølge Husdyrgodkendelsesloven med tilhørende bekendtgørelser er den ammoniakfølsomme natur opdelt i tre kategorier:

Kategori 1: Ammoniakfølsomme naturtyper beliggende indenfor internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000).

Kategori 2: Højmoser, lobeliesøer, heder større end 10 ha og overdrev større end 2,5 ha beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000).

Kategori 3: Heder, moser og overdrev som ikke er omfattet af kategori 1 og 2, samt ammoniakfølsomme skove.

Der er via ansøgningsystemet foretaget beregninger af ammoniakdeposition til fire naturarealer. Punkternes beliggenhed fremgår af bilag 4.

Naturareal 1: § 7 hedeareal ca. 475 meter nordvest for ejendommen

Naturareal 2: § 3 hedeareal ca. 230 m nordøst for ejendommen

Naturareal 3: § 3 mose ca. 230 m syd for ejendommen

Naturareal 4: Potentiel ammoniakfølsom skov ca. 250 m nordvest for ejendommen

Ejendommens mer- og totaldeposition af ammoniak til naturpunkterne fremgår af nedenstående skema.

Naturareal nr. jf. kortbilag	Deposition på naturarealer				
	Baggrunds- belastning Jammerbugt	Ejendommens Merdeposition (nudrift)	Ejendommens Merdeposition (8 år)	Ejendommens Totaldeposition (ansøgt drift)	Samlet deposition (ansøgt drift)
	kg N/ha/år	kg N/ha/år	kg N/ha/år	kg N/ha/år	kg N/ha/år
1 (kategori 2)	14,4	0,2	0,2	0,4	14,8
2 (kategori 3)	14,4	1,2	1,5	2,5	16,9
3 (kategori 3)	14,4	0,6	0,7	1,1	15,5
4 (kategori 3)	14,4	0,7	0,9	1,8	16,2

Beregnet vha. ansøgningsystemet Husdyrgodkendelse.dk. Baggrundsbelastning for Jammerbugt Kommune; kilde: Atmosfærisk deposition 2011, NOVANA, Videnskabelig rapport fra DCE nr. 30 (2012), Atmosfærisk deposition 2012, NOVANA, Videnskabelig rapport fra DCE nr. 73 (2013), Atmosfærisk deposition 2013, NOVANA, Videnskabelig rapport fra DCE nr. 119 (2015), Atmosfærisk deposition 2014, NOVANA, Videnskabelig rapport fra DCE nr. 163 (2015). Baggrundsbelastningen er beregnet som gennemsnittet af årene 2011-14.

Kategori 1:

Nærmeste Natura 2000 arealer ligger ca. 2,4 km fra ejendommen. Det drejer sig om "Natura 2000 område nr. 21, Ejstrup Klit, Egvands Bakker og Lien med Underlien", der ligger mod nordvest.

Kravet om maksimal totaldeposition på kategori 1 natur bestemmes ud fra kumulationsmodellen. Kravet om maksimalt totaldeposition er på 0,7 kg N/ha pr. år, 0,4 kg N/ha pr. år eller 0,2 kg N/ha pr. år.

Vurdering

Med henvisning til den store afstand er det ikke fundet relevant at beregne bidrag til luftbårne ammoniak-belastning i det nævnte Natura 2000-område. Bedriftens andel af den luftbårne ammoniak-belastning af terrestriske naturtyper i Natura 2000-området vil være marginal og en eventuel øget ammoniak-emission fra ejendommen som følge af projektet medfører ikke nogen beregningsmæssig øget ammoniak-deposition.

Kategori 2:

Der er indenfor 2000 m ligger 4 arealer med kategori 2 natur.

Ca. 475 meter nordvest for ejendommen ligger et hede areal, der kan betegnes som kategori 2 natur (punkt 1). Med den konkrete ansøgning får arealet en totaldeposition på 0,4 kg N/ha pr. år fra ejendommen. Se ovenstående tabel. De øvrige kategori 2 arealer ligger over 1,4 km fra ejendommen.

Vurdering

Ifølge Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen må der max være en totaldeposition på 1 kg N/ha pr. år på kategori 2 natur.

På baggrund heraf vurderer kommunen, at ændringen i ammoniak-emissionen fra ejendommen som følge af projektet ikke vil medføre væsentlige tilstandsændringer på nærliggende naturarealer eller forringe tilstanden af naturtyper og arter

Kategori 3:

Der er indenfor 1000 m flere arealer med kategori 3 natur i ovenstående tabel er der beregnet ammoniakdeposition til de 3 nærmeste punkter med kategori 3 natur

For kategori 3-natur gælder, at kommunen ikke kan fastsætte krav når merdeposition på arealet er mindre end 1,0 kg N/ha per år, men kan dog efter konkret vurdering tillade mere end 1 kg N/ha per år.

Vurdering

Merdepositionen i naturpunkt 3 og 4 er under 1 kg N/ha pr. år. Ifølge Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal der ikke stilles krav her.

Merdepositionen i naturpunkt 2 er over 1 kg, derfor har kommunen foretaget følgende vurdering:

Den aktuelle hede ligger ikke i et område der ifølge kommunens helhedsplan er udpeget som særlige værdifulde naturområder, rekreative områder eller kulturmiljø.

Den aktuelle hede er ikke omfattet af fredning, handleplan for naturpleje eller anden planlagt naturindsats.

Det vejledende registreret § 3-hedeareal beliggende nordøst for ejendommen er besøgt d. 2. maj 2018, hvor der er foretaget en § 3-besigtigelse. Det kunne her konstateres, at der er tale om et tilgroet hedeareal, der tidligere har været tilplantet med skov.

Luftfoto-tolkning viser, at der har været plantet skov, formodentligt nåleskov, frem til ca. år 2002, hvor skoven fældes.

Arealet har karakter af tør græshede tilgroet især med eg, hvidtjørn, alm. røn og sitkagran. Hertil er der indslag af krat med pil og hyld. Undervegetationen har karakteristiske græshede-arter som bølget bunke, katteskæg og sandstar samt enkelte indslag af hedelyng. Visse dele af arealet fremstår fugtigt med indslag af kragefod, hirse- og alm. star, mosebunke, knop- og lysesiv samt smalbladet mangeløv og alm. mjødukt. Der forekommer desuden flere hede-mosarter spredt på arealet bl.a. hulbladet fedtmos og trind fyrremos. Langs arealets randzone forekommer mere næringsbelastede partier med stor nælde og hindbærkrat. Arealet har struktur efter historiske pløjespør og veksler mellem lysåbne, tilgroede og fugtige partier.

Det estimeres samlet, at naturtilstanden af heden er moderat.

Arealet har ikke større forekomster af særligt ammoniakfølsomme arter, der gør, at heden kan karakteriseres som ammoniakfølsom.

Det vurderes, at den besigtigede hede er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3, men der er ikke tale om et ammoniakfølsomt hedeareal. Den tilførte merdeposition til arealet vurderes ikke at medføre en tilstandsændring, der er i strid med § 3-beskyttelsen.

Ved en vurdering ud fra luftfoto er der intensivt dyrkede marker omkring arealet.

Der vurderes samlet set ikke at være konflikter i forhold til husdyrbruget, hvad angår ammoniakfølsom natur.

Bilag IV arter, Fredet arter eller rødlistede arter

Dyre- og plantearter omfattet af habitatdirektivets bilag IV er i henhold til direktivet særligt beskyttet, uanset om de forekommer inden for et af de udpegede habitatområder (Natur 2000-område) eller udenfor.

En række dyr og planter, der er omfattet af habitatdirektivets bilag IV, kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted ved ejendommen.

På baggrund af faglig rapport nr. 635, 2007 Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV fra Danmarks Miljøundersøgelser samt kommunens øvrige kendskab vurderes umiddelbart, at der ved ejendommen kan være:

- Odder
- Markfirben
- Spidssnudet frø
- Stor vandsalamander

Jammerbugt Kommune vurderer, at udvidelsen af produktionen ikke vil have negativ indflydelse på de nævnte arter, fordi der ikke ændres på vandhuller, vandløb, fortidsminder,

sten- og jorddiger eller andre potentielle levesteder for padder og krybdyr. Der fjernes ikke gamle bygninger og fældes ikke store træer, der kunne være levested for flagermus. Det vurderes derfor, at der ikke sker fysiske ændringer i forbindelse med udvidelsen, der kan være til skade for bilag IV-arterne.

Jammerbugt Kommune er ikke bekendt med forekomster af andre planter eller dyr omfattet af artsfredning eller optaget på den nationale rødliste som sårbare eller truet på eller umiddelbart op til det ansøgte husdyrbrug.

Gener

Lugt

Ifølge husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 30 skal lugtpåvirkning vurderes i forhold til tre kategorier af naboer: naboer i enkeltbeboelse, naboer i samlet bebyggelse og områder i byzone. Der skal beregnes såkaldt "geneafstande" i forhold til hver af disse nabokategorier. Ud fra ansøgers oplysninger om dyreart, staldsystem og maksimale staldbelægning beregnes den nødvendige geneafstand. Geneafstandene er et udtryk for, hvor langt der skal være fra anlægget til naboerne, for at lugtgenerne ikke er urimeligt store.

Er der andre husdyrbrug, som medfører lugtgener i det samme punkt i byzone, skærpes kravene til geneafstanden i forbindelse med ansøgningen. Den beregnede geneafstand forøges i sådanne situationer hvis der indenfor 300 meter fra byzone o.lign. samt samlet bebyggelse eller 100 meter fra nabobebyggelse findes andre staldanlæg på andre ejendomme, hvor emissionen er højere end 750 kg N.

Områdetype	Lovens krav: minimums afstand (m) – Geneafstanden	Aktuelle afstande (m) – vægtet gennemsnits afstand
Byzone/sommerhusområde	427	1231
Samlet bebyggelse	283	285
Enkelt bolig	107	285

Lugtgeneafstandene er beregnet for fuld udnyttelse af produktionsarealet. Alle stalde indgår i beregningen.

Som det ses af tabellen ovenfor, overholder den ansøgte produktion lovens minimumskrav til lugtgeneafstande til de forskellige typer af beboelser i området.

Staldafsnit, der er placeret længere væk end 120 pct. af den ukorrigerede geneafstand, beregnet på baggrund af alle staldafsnit på husdyrbruget, medtages ikke i lugtberegningen. Det elektroniske ansøgningssystem bortskreener automatisk sådanne anlæg ved lugtberegning.

Nærmeste byzone/sommerhusområde er Nr, Bratbjerg, Tranum.

Nærmeste samlet bebyggelse er omkring boligen på Bratbjerg 58.

Bratbjerg 58 er nærmeste enkeltbolig i landzone. Enkeltbolig er defineret som følgende: En ejendom uden landbrugspligt i landzone, som ikke ejes af driftherren.

Jammerbugt kommune forventer ikke væsentlige lugtgener fra produktionen. Lugtbidrag fra ejendommens gylletank forventes kun ved omrøring og udkørsel.

Jammerbugt kommune forventer ikke væsentlige lugtgener fra produktionens foderanlæg. Lugtgenerne fra staldventilation kan begrænses ved hyppig og grundig rengøring af staldafsnittene og udstyr

Lugt fra stalde vil dog altid i en vis udstrækning afhænge af landmandens indsats vedrørende rengøring og staldhygiejne. Ved regulering af husdyrbrug er det praksis at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzonen må derfor acceptere visse ulemper, som kan være forbundet med nærheden til landbrug i området.

Støj

I forhold til husdyrbrugsloven skal kommunen vurdere, om støjen fra husdyrbruget vil medføre væsentlige miljømæssige gener for omkringboende.

Støj fra produktionen og daglig drift forventes at blive på samme niveau som i den eksisterende produktion.

Jammerbugt Kommune vurderer, at støj fra ejendommen ikke er eller forventes at blive et problem for de omkringboende. Der er derfor ikke foretaget eller krævet støjberegninger eller målinger i forbindelse med meddelelse af denne godkendelse.

Fluer og skadedyr

Husdyrbruget skal bekæmpe og forebygge flueproblemer ved at følge retningslinjerne fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi, samt efter kommunens anvisninger.

Forekomst af rotter eller mistanke herom skal altid anmeldes til kommunen.

Jammerbugt Kommune vurderer, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende.

Transport

I forhold til husdyrbrugsloven skal kommunen vurdere, om til- og frakørsel til husdyrbruget vil kunne ske uden væsentlige miljømæssige gener for de omboende. For husdyrbrugets egne køretøjer kan der endvidere stilles vilkår om hvilke veje, der benyttes ved til- eller frakørsel. Selve belastningen af det lokale vejnet reguleres af den relevante vejlovgivning, mens færdsel på offentlig vej reguleres af færdselsloven og håndhæves af politiet.

Det er general praksis at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde og beboere på ejendomme i landzonen må derfor acceptere visse ulemper, som kan være forbundet med nærheden til landbrug.

Det er kommunens vurdering, at ind- og udkørsel til ejendommen kan ske uden at give anledning til gener for omkringboende. Der er ikke stillet vilkår i forhold til transport.

Spildevand og affald

Spildevand fra bedriften skal håndteres og opbevares i overensstemmelse med gældende lovgivning – herunder husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Opbevaring og håndtering af affald skal ske i overensstemmelse med kommunens affaldsregulativ og den øvrige lovgivning på området. På baggrund af ansøgningen vurderer kommunen, at der ikke er behov for at stille vilkår til håndtering af affald og spildevand.

Jammerbugt vurderer på baggrund af ansøgningen, at husdyrbruget ikke vil udgøre en særlig risiko for forurening af jord, grund- og overfladevand.

Bedst Anvendelig Teknik (BAT)

En ansøgning om godkendelse skal opfylde kravet om at overholde BAT, hvis ammoniakemissionen er over 750 kg N. Det betyder, at emissionen fra produktionen skal reduceres til et niveau, der svarer til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.

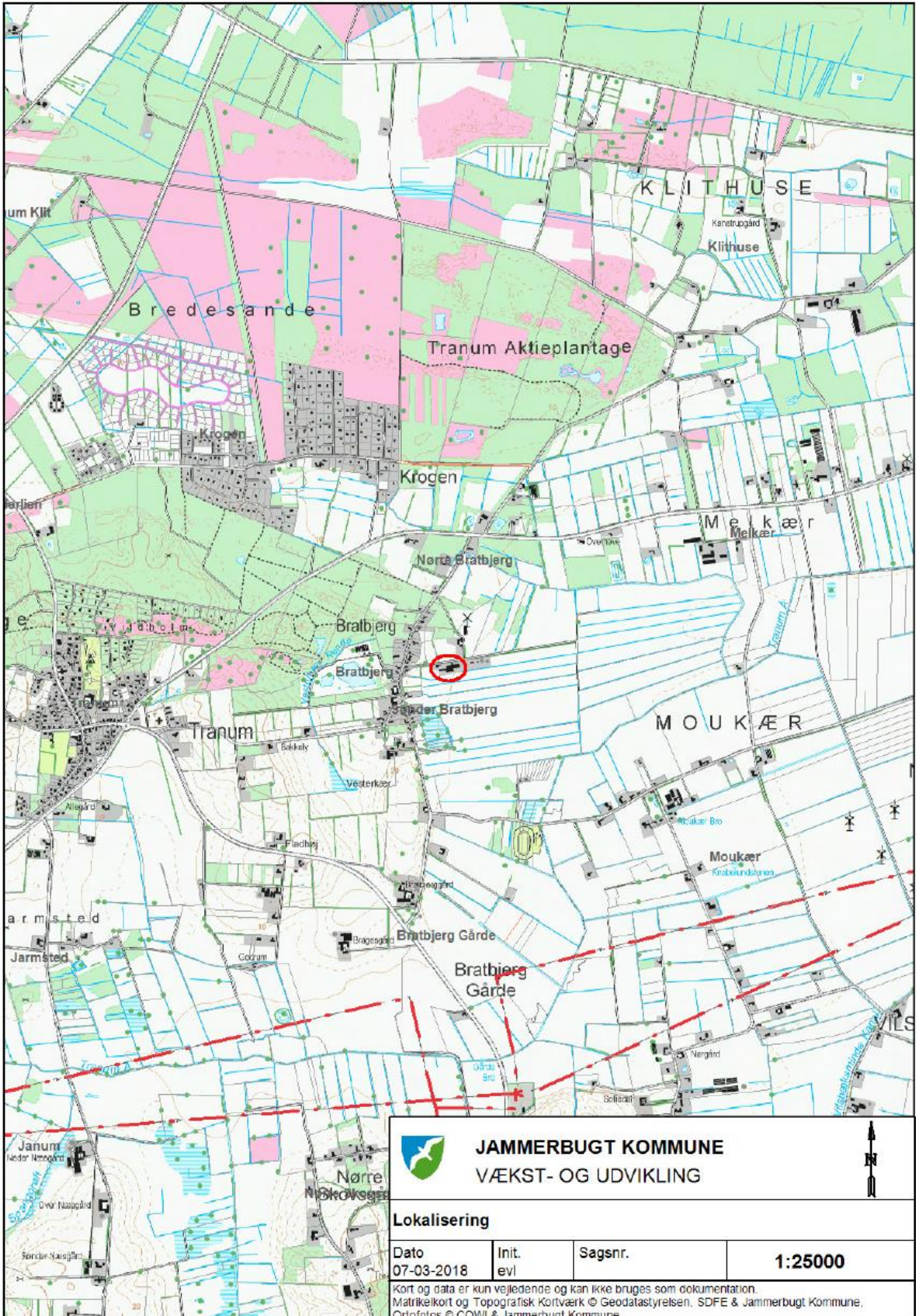
BAT er fastlagt for hvert staldafsnit for sig ud fra produktionsarealets størrelse i m² og emissionsfaktoren for den enkelte dyre- og stalddtype. BAT niveauet er fastlagt i godkendelsesbekendtgørelsen og den maksimale emission for ansøgningen beregnes i www.husdyrgodkendelse.dk.

For det konkrete projekt er BAT-niveauet beregnet til 3.889 kg N/år og den ansøgte produktions faktiske emission er 3.889 kg N/år. Ansøgningen overholder hermed BAT.

Jammerbugt Kommune finder hermed, at de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik er truffet.

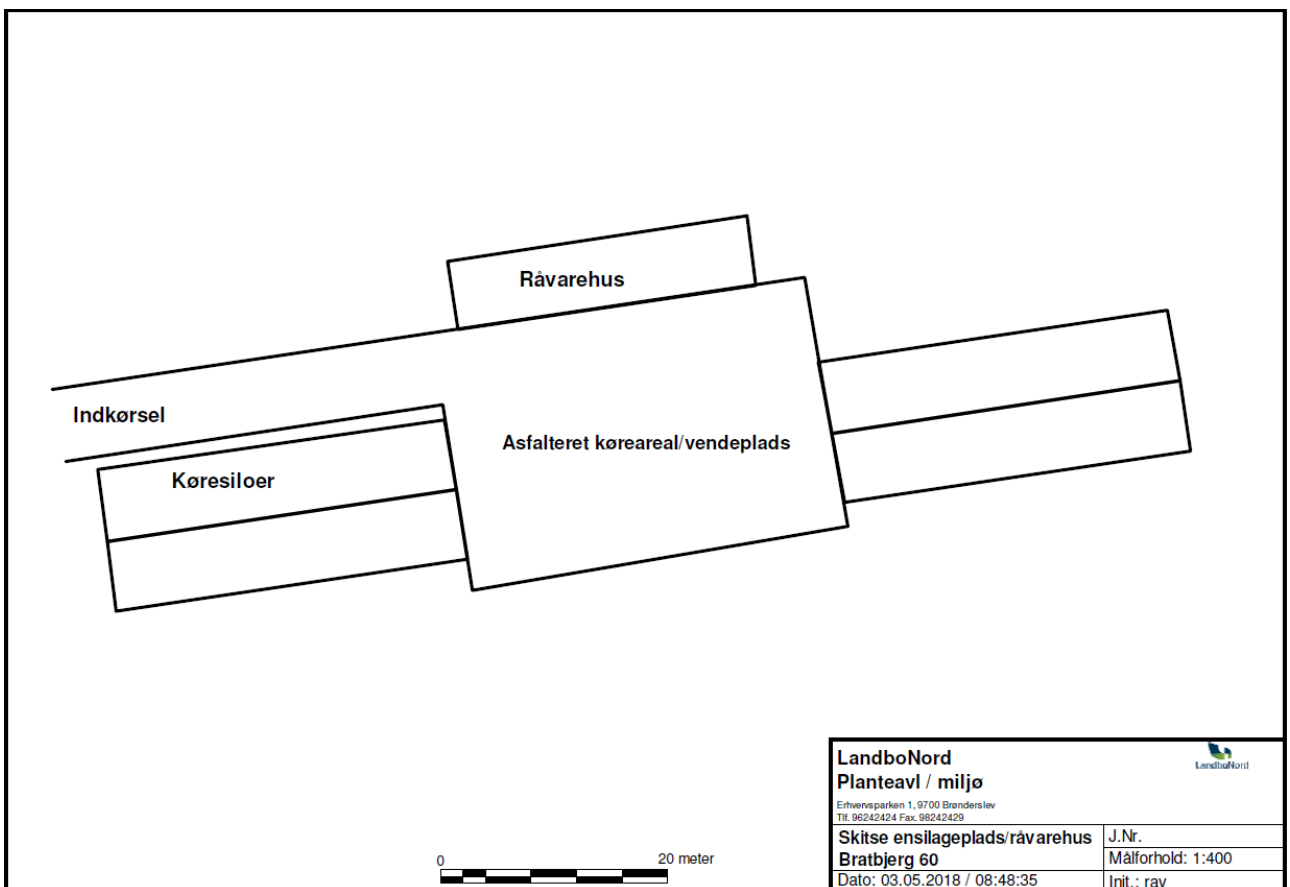
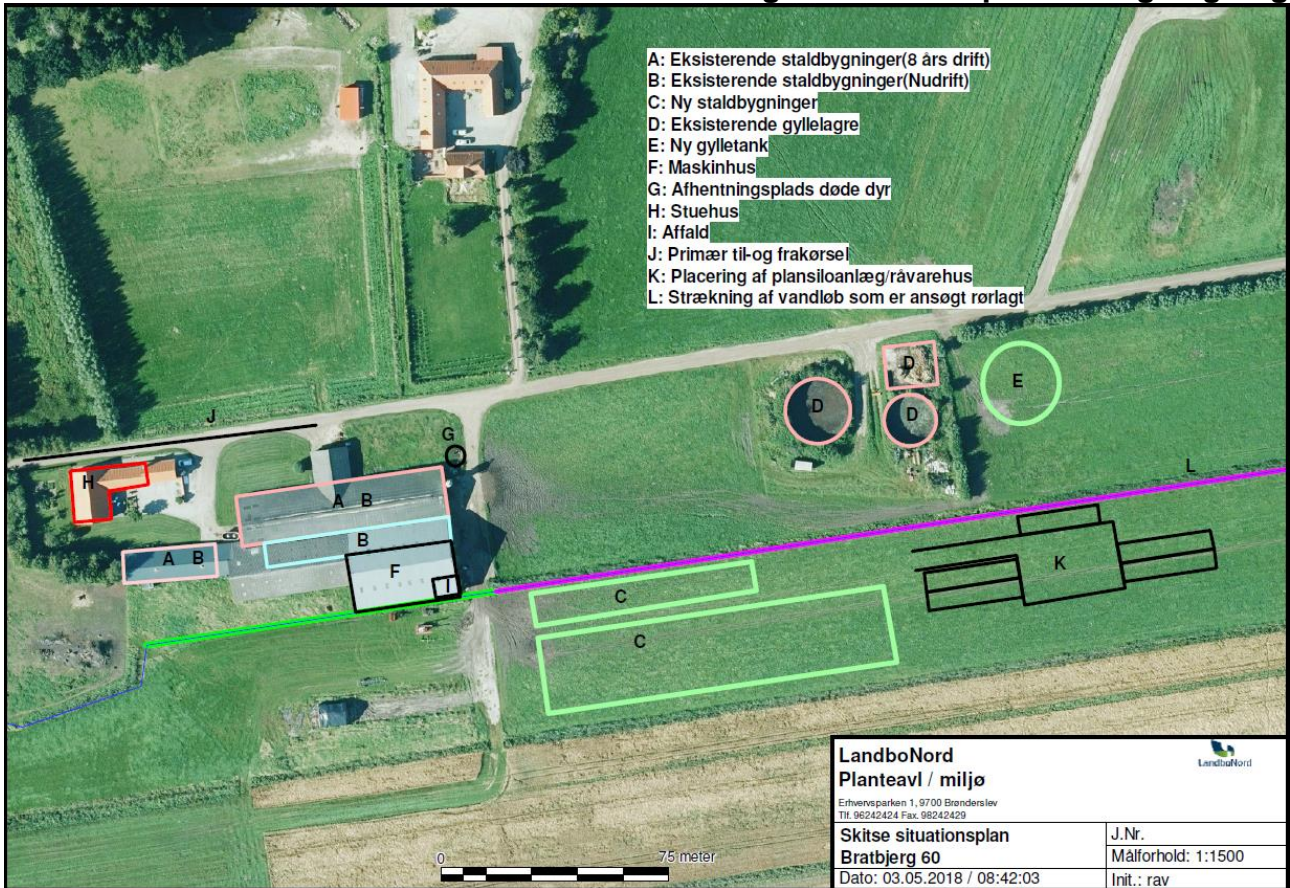

Bilag 1: Lokalisering

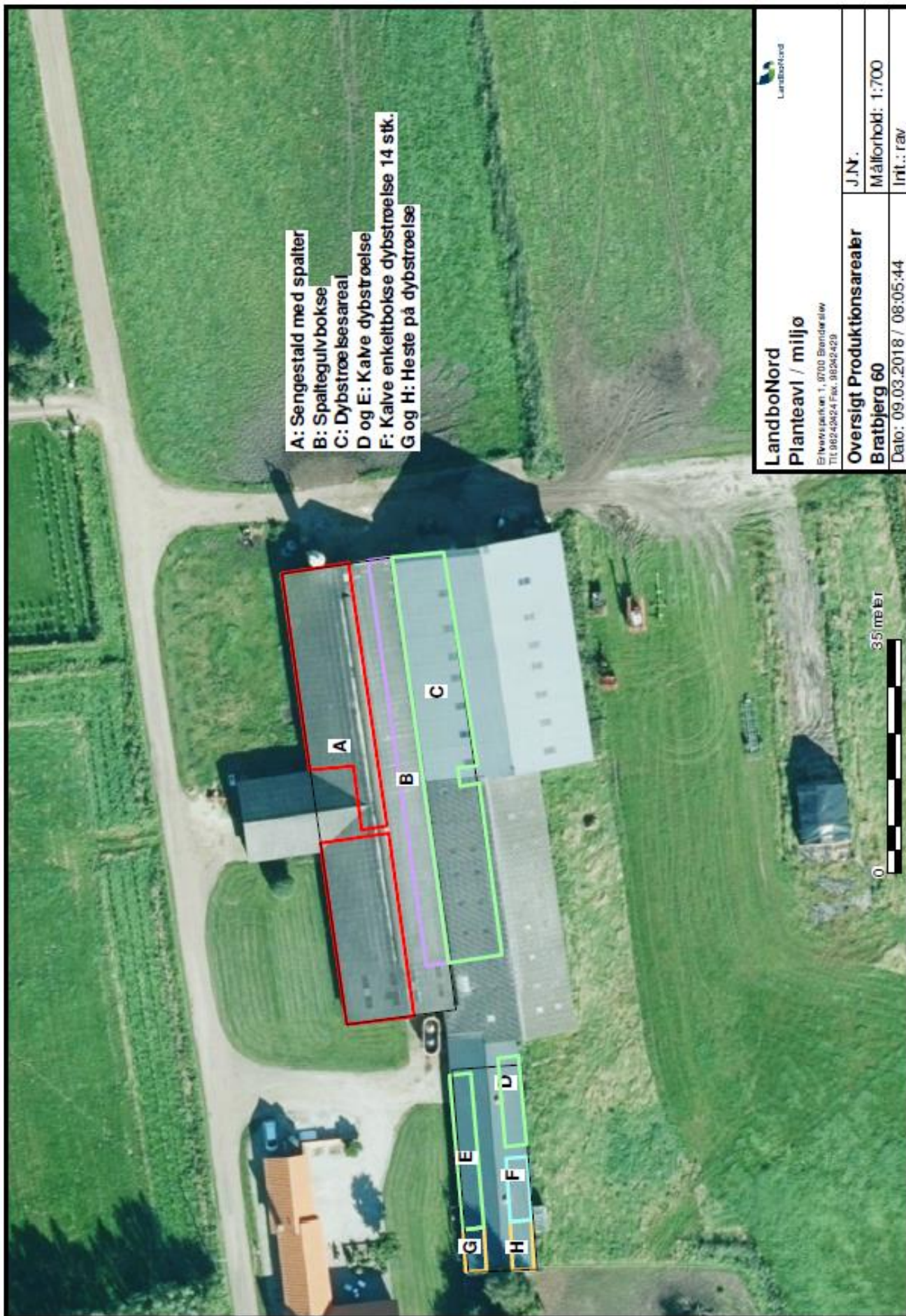

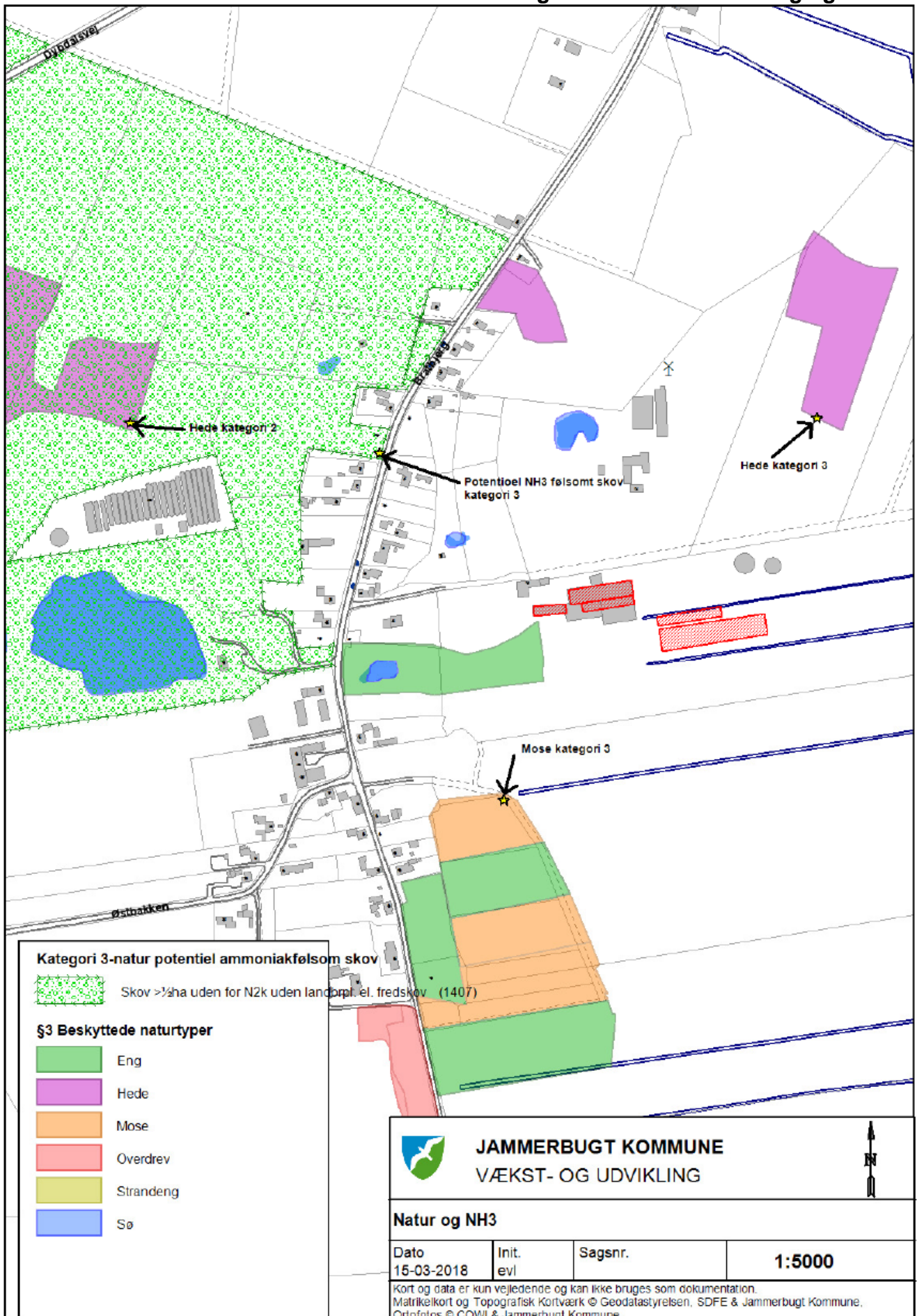
Bilag 2: Situationsplan/Anlægstegning

Bilag 5: Miljøkonsekvensrapport og projektbeskrivelse

Miljøkonsekvensrapport, Bratbjerg 60, 9460 Brovst. Udarbejdet af Rasmus Arvidson, Landbonord.

Oplysninger om ansøger

Ansøger: Jesper Bundsbæk Nielsen Tlf.: 23213297 E-mail: bundsbaek1@hotmail.com CVR: 37237094 Sagsadresse: Bratbjerg 60 SkemaID: 201973 Ansøgningstype: 16a	Konsulent: Landbonord v. Rasmus Arvidson Tlf.: 40231265 E-mail: rav@landbonord.dk Dato + versionsnr.: 3/5-2018 ver:4.0
--	---

Ikke teknisk resume

Ansøgningen omfatter en udvidelse af den eksisterende produktion på Bratbjerg 60, hvor der i dag er en tilladt besætning på 115 årskøer med tilhørende opdræt.

Udvidelsen omfatter nybygning af to stalde med udvidelse af besætningen i denne. Samtidig ønskes en mere fleksibel produktion i allerede eksisterende staldanlæg. Samtidig skal der bygges en ny gylletank.

Der bygges en ny stald til malkekøer og en ny mindre stald til kalve og med goldko-afdeling. Der vil også blive bygget nye vægge på eksisterende møddingsplads.

Med udvidelsen vil der samlet blive plads til at øge besætningen til ca. 330 årskøer med tilhørende opdræt.

De nye stalde udgør en bygningsmasse på ca. 3500 m². Staldene opføres med samme udtryk og med ca. samme bygningshøjde som de eksisterende bygninger på ejendommen. Placering af nye staldbygninger ønskes gjort således at eksisterende og ny staldbygning har en tilnærmelsesvis flugtende placering, og giver et helhedsindtryk af gården som en enhed. Placering ses på bilag 2.

I forbindelse med udvidelsen etableres der en ny ensilageplads med nyt råvarehus. Ensilagepladsen etableres øst for de nye staldanlæg. Ensilagepladsen etableres med 4 køresiloer og et asfalteret køreareal/vendeplads i mellem de 4 køresiloer. Råvarehuset etableres med bokse til opbevaringsplads til blander og forskellige fodertyper og sækkevarer. Råvarehuset etableres med tagrygning og åbning i siden mod syd til køreareal. Det forventes at råvarehuset får en makshøjde på 9 m. Materialevalg udføres i samme udtryk som nye staldbygninger. Der er vedlagt tegning som illustrerer ensilagepladsens og råvarehusets opbygning som bilag 5. Vand fra ensilagepladsen samles via afløb og sprinkles ud.

I ansøgningen er der lavet tekniske beregninger på hhv. ammoniakbelastning på nærliggende naturområder og lugtgeneafstande til nærmeste enkelt bolig, samlet bebyggelse og byzone.

I ansøgningen er der anvendt BAT gulv i den nye kostald for at reducere ammoniakudledningen. Det har ikke været nødvendigt at lave tekniske tiltag til lugtreduktion ift. at kunne overholde lugtkravene. Ansøger tilsiger en god staldhygiejne for ad den vej at reducere lugtemissionen fra ejendommen.

Det er ansøgers vurdering, at udvidelsen af dyreholdet kan gennemføres uden uacceptabel påvirkning af natur og omkringboende.

Udvidelsen af dyreholdet på ejendommen vil marginalt forøge antallet af transporter på ejendommen. Det er ansøgers vurdering, at antallet af transporter til og fra ejendommen kan afvikles på en tilfredsstillende måde – uden gener for andre brugere af det offentlige vejnet.

Husdyrbruget Bratbjerg 60 befinder sig i udkanten af landsbyen Bratbjerg. Det vurderes dog at siden den planlagte udvidelse bygges væk fra landsbyen, vil helhedsindtrykket af Bratbjerg som landsby ikke forandres i nogen væsentlig grad.

Sideløbende med ansøgningen om udvidelse er der ansøgt om rørlægning af en strækning på ca. 320 m af Vesterkær Rende, en kanal som er delvist rørlagt i forvejen, og som løber langs med de planlagte staldbygninger. Rørlægningen udføres således i forbindelse med byggeentreprisen, men den er værd at nævne i

forbindelse med denne ansøgning, da den har betydning for overholdelse af afstandskrav i forbindelse med bygning af staldbygninger, samt opførelse af ny gylletank og planlagt ensilageplads. Strækning af vandløbet som ønskes rørlagt fremgår af bilag 2.

Beskrivelse af det ansøgte

Nedenstående beskrivelse omfatter særkender ved ansøgningen, det ansøgtes placering og det ansøgtes væsentligste påvirkninger på miljøet.

Ansøgningen omfatter en udvidelse af produktionsarealet på Bratbjerg 60 i form af nye bygninger sydøst for det eksisterende staldanlæg. Der er redegjort for staldbygningernes placering på medsendte bilag 2.

Ligeledes er der udarbejdet en oversigt over placering af de enkelte produktionsarealer på medsendte bilag 3.

Tabel 1 Oversigt over stalde og gulvtyper

Bygning	Gulvtype	Produktionsareal i m ²		
		Ansøgt	Nudrift	8 års drift
Kostald	Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.) spaltegulvbokse	207	207	207
	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter(kanal, bagskyl eller ringkanal)	585	585	585
Køer dybstrøelse	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	488	488	
Kalve/kvier/heste	Alle kvæg, Heste, Får og Geder. Dybstrøelse	156	156	156
Ny stald	Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb.	1760		
Kalve/goldkøer	Kalve(under 6 mdr) Dybstrøelse	175		
	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	350		

I ansøgt drift søges der herudover om tilladelse til opførelse af en ny gylletank beliggende øst for den eksisterende gylletank på ejendommen. Placering fremgår af bilag 2.

Der ønskes også opførelse af et nyt plansiloanlæg/grovvarerhus, se bilag 2 for placering, samt bilag 5 for detaljeret beskrivelse.

Ansøgningen, skemaID 201973, indeholder beskrivelse af ansøgt drift, nudrift og 8-års drift på ejendommen og produktionsarealerne. Der er på medsendte bilag 2 angivet staldbygninger i hhv. ansøgt, nudrift og 8-års drift.

Der er ingen bi-aktiviteter på ejendommen.

Landskab, geologi og kulturmiljø

Ejendommen fremstår pr. nu som en enhed, med staldbygninger og stuehus placeret i en passende afstand og med et ensartet udtryk. Det vurderes at en ny staldbygning med ca. samme udtryk og højde, og med en flugtende placering på eksisterende staldbygninger ikke vil påvirke helhedsindtrykket af ejendommen i nogen negativ retning.

Ejendommen befinder sig udenfor "uforstyrret landskab".

Farve og arkitektonisk udtryk

Nye staldbygninger bliver bygget i samme stil og materialer som den eksisterende staldbygning, således at husdyrbruget fremstår som en enhed.

Den forventede bygningshøjde på nybygningerne vil maksimalt være 12 m.

Bygge- og beskyttelseslinjer

Ejendommen befinder sig delvist indenfor skovbyggelinjen, og der søges om dispensation for denne, da bygningsmassen placeres samlet i forbindelse med eksisterende bygningssæt.

Der er ingen andre konflikter med bygge- og beskyttelseslinjer af nogen art. Ligeledes er der ingen beskyttede diger i umiddelbar nærhed af ejendommen.

Kommunale udpegninger

Området hvor ejendommen ligger er udpeget som et højt prioriteret landbrugsområde.

Grundvand

Området ligger udenfor grundvandsinteresser.

Ejendommen befinder sig i udkanten af et lavbundsområde.

Overfladevand

Tagvand fra eksisterende staldbygninger samt stuehus føres til terræn. Tagvand fra nye staldbygninger planlægges ligeledes ført til terræn. Vaskevand fra stalde og malkeanlæg ledes til gyllebeholder.

Generelle afstandskrav

Se it-ansøgningen i husdyrgodkendelse.dk for konkrete opmålinger til de generelle afstandskrav.

Staldbygningerne overholder de generelle afstandskrav med undtagelse af nedenstående.

Staldbygningerne efterlever pr. nu ikke kravet om 15 m til vandløb og søer, afstanden er ifølge husdyrgodkendelse.dk 2 m. Placering af staldbygninger er gjort ud fra en betragtning om en hensigtsmæssig indretning af den interne transport på ejendommen. Der er ansøgt om og opnået reguleringstilladelse til rørlægning af et vandløb i en strækning langs med planlagte staldbygninger, således at afstandskravet kan overholdes. Rørlægningen forventes gennemført i forbindelse med bygning af staldbygninger.

Ligeledes overholder ny gyllebeholder pr. nu ikke afstandskravet på 100 m til vandløb. Det vurderes at den valgte placering af gyllebeholderen er den mest hensigtsmæssige i forhold til den interne logistik på ejendommen. Der er ansøgt om og opnået reguleringstilladelse til rørlægning af det pågældende vandløb således at afstandskravet er overholdt.

Nyt plansiloanlæg/råvarehus vil med den nuværende placering pr. nu ikke overholde afstandskravet til vandløbet. Der er ansøgt om og opnået reguleringstilladelse til rørlægning af det pågældende vandløb således at afstandskravet er overholdt.

Eksisterende staldbygninger efterlever ikke kravet om 30 m til naboskel, afstanden er ifølge husdyrgodkendelse.dk 23 m. Nærmeste naboskel er mod nord til vejareal. Da der her er tale om et eksisterende staldanlæg, er det hensigtsmæssigt at udvide produktionen i de allerede eksisterende bygninger, fremfor et alternativ, hvor der skal etableres nye bygninger længere væk fra stuehuset. Der søges derfor om dispensation for afstandskravet.

Ammoniak og påvirkning af natur og Natura 2000-områder

Udvidelse af staldanlægget er i ansøgningen, skemaID 201973, vurderet ift. ammoniakemission fra staldanlægget og påvirkningen fra denne på nærliggende naturområder og nærmeste Natura 2000-område. Se it-ansøgningen på husdyrgodkendelse.dk for placeringer af naturarealer.

Nærmeste Natura 2000-område er Lien med Underlien. På Natura 2000-området er der beregnet en totalbelastning på 0,0 kg N/ha/år. Det er vurderet, at dette ikke kan medføre nogen negativ påvirkning af Natura 2000-området ift. opnåelse af målsætningen for området.

Nærmeste §7 natur befinder sig 770 m vest for ejendommen. Med en totaldeposition på 0,4 kg NH₃-N/år vurderes det at påvirkningen af naturområdet vil være marginal. Og totaldepositionskravet på naturarealet på maksimalt 1,0 kg NH₃-N/år vurderes at være overholdt.

Der findes 3 kategori 3 områder i umiddelbar nærhed af husdyrbruget. Heraf er 2 §3 beskyttede områder, og 1 potentielt ammoniakfølsom skov. En mose i en afstand af 225 m sydvest for ejendommen, og et hedeareal 310 m nordøst for ejendommen. Den ammoniakfølsomme skov befinder sig ca. 350 m nordvest for ejendommen.

Merdepositionen på mosen er beregnet til 0,6 kg N/ha/år. Det vurderes således at merdepositionskravet på maksimalt 1,0 kg NH₃-N/år er overholdt.

Merdepositionen på hedearealet er beregnet til 1,2 kg N/ha/år. Hedearealet fremstår som et særdeles dårligt hedeareal, uden tilstedeværelse af lyngplanter og med forekomst af primært vedplanter. Der er ingen synlig drift i form af afgræsning eller slæt. I tillæg bærer arealet præg af at have været drevet som skov/juletræsplantage tidligere, med tydelige dyrkningsspør efter jordbearbejdning. Det er derfor ansøgers vurdering at merdepositionen, ikke vil føre til at arealet, med den planlagte udvidelse, vil blive væsentlig forringet i forhold til sin nuværende situation.

Merdepositionen til den potentielt ammoniakfølsomme skov er beregnet til 0,7 kg NH₃-N/år. Det vurderes således også at merdepositionskravet til denne er overholdt.

Tabel 2 Oversigt påvirkning naturarealer

Oversigt af naturpunkter

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg NH ₃ -N/år):		Totaldeposition (kg NH ₃ -N/år):	
					8-års drift	Nudrift:		
Kat 1. Natur	Kategori 1	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,0	▼
Kat 2. Natur	Kategori 2	Ansøger	0	Mk	0,2	0,1	0,3	▼
Kat 3. Natur	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,7	0,6	1,1	▼
Kat 3. natur 2	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	1,5	1,2	2,5	▼
hede	Kategori 2	Sagsbehandler	0	Bn	0,2	0,2	0,4	▼
Potentiel NH ₃ følsomt skov	Kategori 3	Sagsbehandler	0	S	0,9	0,7	1,8	▼

Habitatdirektivets bilag IV-arter og andre arter

Udvidelsen medfører en forøgelse i udledningen af ammoniak fra anlægget. Projektet vil medføre en marginal forøgelse af antallet af transporter til anlægget og dermed ændre støjbilledet.

Der er dog ikke via opslag på miljøportal.dk fundet bilag IV-arter og andre beskyttede arter på selve arealet eller i umiddelbar nærhed af arealet. Det vurderes derfor, at der ikke vil være væsentlige påvirkninger af yngle- eller rasteplasser for bilag IV-arter.

Dersom kommunen ligger inde med viden omkring bilag IV-arter, på området eller i umiddelbar nærhed heraf, anmodes kommunen om at gøre en vurdering i forhold til dette i denne ansøgning.

Rekreative og kulturhistoriske interesser

Der er ikke registreret nogen rekreative samt kulturhistoriske interesser på ejendommen eller i umiddelbar nærhed heraf.

Der er ingen fredninger, beskyttede jord- eller stendiger eller fortidsminder registreret i eller umiddelbart omkring projektområdet.

Trafik og transport

Adgangsvejen til ejendommen sker af Bratbjerg. Primær til-og frakørsel kan ses på bilag 2.

Udvidelsen af produktionen vil medføre en marginalt øget trafik på det omkringliggende vejnet med ca. 50-100 transporter årligt.

Den interne transport på ejendommen er indrettet, så den giver minimum gene for naboer. Hovedparten af arealerne ligger tæt på ejendommen og der er begrænset transport af mindre offentlige veje. Med den ansøgte udvidelse og placering af stalde samt gylle- og siloopbevaringspladser, tilgodeses den interne transport på ejendommen mest muligt.

Gylletransporter og transporter med markafgrøder er sæsonbetonet, mens øvrige transporter med dyr og foder er jævnt fordelt over hele året.

Det vurderes samlet set, at vejnettet omkring ejendommen, uden væsentlige problemer for den øvrige trafik vil kunne afvikle transporterne i forbindelse med udvidelsen.

Lugt og påvirkning af nærmeste omkringboende

Udvidelsen af staldanlægget er tilsvarende vurderet ift. lugtmission og lugtgenæafstande til nærmeste nabo, samlet bebyggelse og byzone.

Nærmeste enkeltbolig er Bratbjerg 58, nærmeste samlede bebyggelse er ligeledes Bratbjerg 58 og nærmeste byzone er Nr. Bratbjerg, Tranum(sommerhusområde). Bratbjerg 64 er registreret som landbrug og er dermed ikke medtaget i lugtberegningerne.

Bratbjerg 58 som er nærmeste enkeltbolig har en vægtet gennemsnitsafstand på 283,2 m og en korrigeret genæafstand på 107,4 m, genekriteriet er dermed overholdt for Bratbjerg 58.

Nærmeste samlet bebyggelse, i denne ansøgning vurderet til at være ved Bratbjerg 58, som ligger vest for ejendommen, har en vægtet gennemsnitsafstand på 284,5 m og en korrigeret genæafstand på 282,9 m. Lugtgenækravet er således opfyldt.

Nærmeste byzone er et sommerhusområde ved Nr. Bratbjerg, Tranum som har en vægtet gennemsnitsafstand på 1230,5 m og en korrigeret genæafstand på 426,6 m. Lugtgenækravet er således opfyldt.

Tabel 3 Oversigt lugtberegninger

Samlet resultat af lugtberegning ? i

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret genæafstand (m)	Korrigeret genæafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Bortscreenet	Genekriterie overholdt
 Bratbjerg 58	0	FMK	107,4	107,4	284,4	Ja	Ja
 Bratbjerg 48	0	NY	282,9	254,6	358	Ja	Ja
 Bratbjerg 58	0	NY	282,9	282,9	284,5	Nej	Ja
 Nr. Bratbjerg, Tranum	0	NY	426,6	426,6	1230,5	Ja	Ja

Støj og støv

De normale støjklider på ejendommen vil være malkeanlæg, højtryksrenser, foderanlæg, gyllepumper, den daglige brug af traktorer samt transporter til og fra ejendommen.

Håndtering af foder kan ligeledes give anledning til støj, ligesom der må påregnes støj, når dyrene flyttes mellem staldafsnittene og ved transport af dyr til og fra ejendommen.

Malkeanlægget kører to gange i døgnet. Brugen af traktorer i det daglige vil normalt begrænse sig til dagtimerne, dog må der påregnes sæsonbestemt markarbejde ud over dette.

Transporter på ejendommen samt til og fra ejendommen vil i nogen grad være sæsonbestemt i forbindelse med forårsarbejdet samt efterårets høstarbejde i marken.

De væsentligste støvklider på ejendommen er håndtering af halm til strøelse samt håndtering af foder.

Det vurderes at støj- og støvklider ikke vil kunne påvirke nærmeste naboer i væsentligt grad.

Jord

I projektområdet er der ikke udlagt råstofgraveområde eller råstofinteresseområde.

Uheld og risici

De største miljømæssige risici på en landbrugsejendom er utilsigtet udslip af kemikalier og udslip af gylle.

Ved pumpning af gylle er der altid overvågning.

Der henvises desuden til afsnittet om management og egenkontrol, samt beredskabsplan (bilag 4).

Affald

Affald der fremkommer ved anlæggets drift vil blive opbevaret og bortskaffet i henhold til de til enhver tid gældende regler.

Olie og spildolie opbevares i værksted i beholder med fast bund uden afløb. Affald sorteres ud i fraktioner og afhentes i henhold til afhentningsaftaler.

Der er redegjort for placering af affaldsfraktioner på medsendte bilag 2.

Døde dyr

Døde dyr opbevares og afhentes af DAKA jf. regler om afhentning af dyr i bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr. Afhentningsplads er angivet på bilag 2.

Skadedyr

Skadedyr bekæmpes i henhold til de af Århus Universitet, Institut for agroøkologi, fastsatte retningslinjer herom, samt kommunens anvisninger.

Befolkning og menneskers sundhed

Befolkningen påvirkes mest direkte af trafikale gener og lugt, jf. tidlige afsnit herover.

Der udledes ikke sundhedsskadelige stoffer som f.eks. tungmetaller eller dioxin, der ville kunne give anledning til en negativ påvirkning af sundheden.

Det vurderes, at der med de beskrevne tiltag og hensyn er taget tilstrækkeligt hensyn til befolkningen og at udvidelsen ikke vil medføre nogen uacceptabel påvirkning.

Reduktion af miljøpåvirkning og afværgeforanstaltninger

Herunder beskrives ansøgers valg til reduktion af miljøpåvirkninger og anvendte afværgeforanstaltninger.

Støj

Malkeanlæg og foderanlæg vedligeholdes og rengøres efter behov for at reducere støjpåvirkningen. Flytning af dyr planlægges hvis muligt til at ske indenfor alm. arbejdstid. Brugen af andet maskinel forsøges ligeledes henlagt til dagtimerne – dog med forbehold for, at der i særlige spidsbelastningsperioder (såning og høst) er brug for at kunne anvende maskinel udover det tidsrum.

Lugt

Lugtemissionen fra staldanlægget søges reduceret ved kontinuert at fastholde en god staldhygiejne og anvende god management i staldene.

Ammoniak

Der er i ansøgt drift anvendt BAT gulv i den nye stald, i form af fastrænet gulv. Den eksisterende stald er etableret med skrabere på spaltegulvet for at reducere ammoniakemissionen fra stalden. Da skrabere pr. nu ikke længere står opført på teknologilisten, er der redegjort for opfyldelse af BAT i afsnittet under staldindretning.

På de eksisterende gylletanke uden overdækning sørger ansøger til stadighed for, at der er et velfungerende flydelag på gylletankene. Dette vil samtidig blive tilfældet på den nyetablerede gylletank.

Beskyttelse af jord og grundvand

Der er udarbejdet en beredskabsplan for ejendommen, som definerer hvilke handlinger, der skal ske i tilfælde af uheld og spild på ejendommen. Se bilag 4.

Undersøgte alternativer

Alternativet til det ansøgte projekt vil være etablering af en mælkeproduktion på en anden ejendom

Projektets placering kan ses på bilag 2. Der er undersøgt alternativer til den nuværende placering, direkte syd for eksisterende staldbygninger. Denne placering overholdt imidlertid ikke lugtgenekravet til nærmeste samlede bebyggelse.

Ligeledes er der undersøgt en alternativ placering direkte øst for eksisterende staldbygninger. Denne placering ville imidlertid vanskeliggøre den interne logistik og transport på ejendommen.

Med den ansøgte placering af projektet, opnås en god enhed på ejendommen og det planlagte anlæg ligger optimalt i forhold til ansøgers nuværende og fremtidige produktion.

Pt. råder ansøger ikke over andre ejendomme, hvor der kan gennemføres en udvidelse svarende til den i denne ansøgning beskrevne – henset til smitterisiko, logistik og andre ejendommens placering ift. natur og omkringboende.

Med udvidelsen af anlægget opnås en harmonisk bedrift med begrænset transport af levende dyr. Samtidig er der forholdsvis langt fra ejendommen til natur og naboer og dette vil derfor medføre en begrænset påvirkning af omgivelserne.

0-alternativet vil medføre at ejendommens produktion stagnerer. Det er et absolut must at husdyrholdet på ejendommen kan udvides for at kunne udbygge gode produktionsresultater og fortsætte produktionen på stedet.

Med udvidelsen lever produktionen op til de skærpede krav til BAT. Der anvendes således ny teknologi til at reducere påvirkningen fra ejendommen og produktionen.

BAT – Bedst anvendelig teknologi

I ansøgningen redegøres der for brugen af BAT for følgende 5 områder:

- Staldindretning
- Foder
- Opbevaring/behandling af husdyrgødning
- Forbrug af vand og energi samt management.
- Anvendte teknologier og evt. fravalg af oplagte teknologier.

I ansøgningen er der under de enkelte områder redegjort for ansøgers valg af teknik og evt. fravalg af oplagte teknikker. Der tages i redegørelsen udgangspunkt i EU-kommissionens referencedokument om BAT for intensiv svine og fjerkræhold samt BAT-blade og teknologibeskrivelser fra Miljøstyrelsen.

For IE-brug redegøres der i øvrigt for overvejelser over alternative teknologier.

Staldindretning og BAT

Staldsystemer i ansøgt situation fremgår af IT-ansøgningen. Herunder beskrives krav til BAT på ammoniak.

Redegørelse for anvendelse af BAT ammoniak

Den nye stald etableres med BAT-gulv. I den eksisterende stald er der etableret skrabere på spaltegulvet. Siden denne teknologi foreløbig ikke længere er på Miljøministeriets teknologiliste, vurderes det at staldgulvet ikke længere overholder BAT.

Med henvisning til nyhedsbrevet fra Miljøstyrelsen udsendt d. 9/3-18 fremgår det at der for håndtering af BAT i ansøgninger modtaget efter den 1. august 2017 skal beregnes nyt BAT-krav til stalde der efter 2007 er godkendt med anvendelse af spalteskrabere som miljøteknologi.

Der er således i IT-ansøgningen stillet forslag til nyt BAT-krav for den eksisterende kostald med spalter, bagskyl og ringkanal.

BAT-kravet er udregnet med emissionsfaktoren 1,34 kg NH₃-N år⁻¹. Dette giver et nyt BAT-krav til stalden på 784 kg NH₃-N år⁻¹.

Øvrige stalde, blandt andet stalde med dybstrøelse, vurderes at overholde BAT.

Samlet konklusion

Nye staldbygninger, eksisterende dybstrøelsesarealer vurderes at overholde BAT. Det vurderes også at med fastsættelse af nyt BAT-krav, for den eksisterende kostald, ud fra retningslinjerne fastsat i nyhedsbrev angående "Håndtering af BAT i verserende godkendelser af kvægstalde samt genoptagelse af udnyttede afgørelser" af 9/3-2018 at BAT overholdes for denne ansøgning.

Foder, foderopbevaring og fodringstrategi og BAT

Bedriftens eget grovfoder er basis i foderrationen og der suppleres med indkøbt kraftfoder, korn, mineraler, vitaminer m.m. Der tages analyser af alt grovfoder, således at foderplanen kan optimeres efter bl.a. energi- og proteinindhold. Der udarbejdes foderplan i samarbejde med kvægkonsulent. Fodersammensætning og fodringsstrategi evalueres og tilpasses løbende og der udarbejdes EndagesFoderKontrol (EFK).

Køerne fodres med en fuldfoderblanding suppleret med ekstra kraftfoder afhængig af ydelse. Ungdyr fodres ligeledes med en fuldfoderblanding baseret på grovfoder (græs, roer, majs, halm etc.), mens småkalve tildes mælk og korn/kraftfoder.

Kraftfoder og mineraler opbevares indendørs i silo eller sækkevarer. Ensilage og roer opbevares i markstak.

Redegørelse for anvendelse af BAT

Med henblik på at reducere dyrenes N-udskillelse, er det ifølge BREF-dokumentet (2017) BAT at tilpasse foderet til dyrenes behov i de forskellige produktionsfaser (fasefodring), at optimere foderet på baggrund af fordøjelige/disponible næringsstoffer samt at tilsætte foderet aminosyrer. Derudover nævnes det at visse fodertilsetninger, herunder enzymer, kan forøge fodereffektiviteten.

Sammenfatning

Sammenholdes ansøgers valg af fodringsteknik med BREF-dokumentet, vurderes det at det ansøgte projekt lever op til BAT.

Opbevaring og behandling af husdyrgødning og BAT

Gyllen opbevares pr nu i ejendommens to gylletanke på hhv. 1.500 og 900 m³. Med dette projekt planlægges der ligeledes bygning af en ny gyllebeholder. Placering af ny gylletank ses på bilag 2.

Opbevaringsanlæg er indtegnet på anlægstegningen (bilag 2). På de to eksisterende gylletanke er der etableret naturligt flydelag eller flydelag med snittet halm eller tilsvarende og der føres logbog. Dette vil også blive tilfældet med den nye planlagte gylletank.

Alle tanke opfylder Husdyrgødningsbekendtgørelsens skærpede krav (pr. 15.08.2008) til pumper etc. Der udføres 5 års-beholderkontrol af godkendt firma. Tankene tømmes normalt 1 gang årligt med henblik på inspektion.

Fast møg opbevares på eksisterende møddingsplads med fast bund og afløb til gylletank. Der foretages ikke behandling (separation, beluftning, biologisk behandling, forsuring, kompostering eller lign.) af husdyrgødningen på anlægget. Der er tilstrækkeligt landbrugsareal til rådighed i lokalområdet for udbringning.

Der er ikke etableret fast overdækning på gylletanken/tankene. Med kvæggylle er det almindeligvis ikke problematisk at etablere et godt flydelag og der er derfor begrænset effekt ved etablering af fast overdækning

Redegørelse for anvendelse af BAT

Jf. BREF er det BAT at opbevare gylle i en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Beholderens bund og vægge skal være tætte og korrosionsbeskyttede. Beholderens skal tømmes jævnlige af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse – normalt 1 gang årligt. Der omrøres kun i gyllen

umiddelbart før tømning af beholderen. Det er endvidere BAT at overdække beholderen med fast låg eller med et naturligt flydelag eller et flydelag, der etableres med snittet halm eller tilsvarende.

Jf. BREF kan det være BAT at behandle husdyrgødning på bedriften med visse betingelser. Disse betingelser vedrører landbrugsareal til rådighed, overskud af eller efterspørgsel på lokale næringsstoffer, teknisk assistance, marketingsmuligheder for grøn energi samt lokale regler.

Sammenfatning

Sammenholdes ansøgers foranstaltninger vedr. opbevaring og behandling af husdyrgødning, med BREF-dokumentet vurderes det at det ansøgte projekt lever op til BAT.

Energi- og resurseforbrug og BAT

Ansøger tilsigter løbende at reducere både energi- og andet resurseforbrug på ejendommen for at reducere miljøpåvirkning og forbedre det økonomiske indtjeningsgrundlag. Der er naturlig ventilation i alle staldbygninger.

Der anvendes lavenergi-belysning i alle bygninger. Det planlægges også brug af lavenergi-belysning i nye staldbygninger.

Strømforbrug registreres og følges op. Strømforbruget forsøges tilpasset en så hensigtsmæssig brug af strøm som mulig. Årligt strømforbrug i nudrift er på 61000 kWh. Det forventes at strømforbruget vil stige nogenlunde proportionalt med antallet af årskøer, dog med forbehold om at investeringer i energibesparende tiltag og belysning vil reducere strømforbruget betragteligt. Således vurderes strømforbruget efter udvidelsen til ca. 150000 kWh.

Der foretages jævnlig kalibrering af drikkevandsinstallationer med henblik på at undgå unødigt spild. Lækager identificeres og reparerer. Årligt vandforbrug i nudrift er på 5500 m³. Det forventes at vandforbruget vil stige nogenlunde proportionalt med antallet af årskøer. Det forventede årlige vandforbrug ligger på ca. 15000 m³.

Årlig forbrug af diesel er i nudrift på 26000 l. Siden størstedelen af dieselforbruget går til husdyrbrugets markdrift, og denne som udgangspunkt ikke direkte påvirkes af udvidelsen, vurderes det forventede årlige dieselforbrug at øges marginalt. Forventet årligt dieselforbrug vurderes at ligge på 30000 l.

Al forbrug registreres og følges op på husdyrbruget.

Redegørelse for anvendelse af BAT

Miljøstyrelsen har ikke opstillet egentlige branchespecifikke krav til energiforbrug og andet resurseforbrug i forbindelse med fastlæggelsen af de vejledende BAT-standardvilkår, idet forbruget vil afhænge af de driftsmæssige forhold på den enkelte ejendom.

I henhold til BREF er det med henblik på at reducere energiforbruget BAT at anvende naturlig ventilation. Det er desuden BAT at anvende lavenergibelysning.

I henhold til BREF er det med henblik på at reducere vandforbruget BAT at rengøre stald og inventar med højtryksrensere efter hver produktionscyklus, at foretage regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlæg for at undgå spild, at registrere vandforbrug samt at finde og reparere evt. lækager.

Samlet konklusion

Sammenholdes ansøgers tiltag med henblik på reduktion af energiforbruget med BREF-dokumentet vurderes det, at det ansøgte projekt lever op til BAT. For så vidt angår energibesparende belysning er det dog først i takt med udskiftning af belysningen at den fulde energibesparende effekt opnås. I forbindelse med kommende investeringer vil muligheder for vandbesparelser endvidere indgå i overvejelserne.

Generel management

Herunder beskrives ansøgers tilgang til management på ejendommen ift. produktionen:

- Der udarbejdes mark- og gødningsplan i henhold til lovkrav, således at tildelingen af næringsstoffer til afgrøderne optimeres
- Der er tilknyttet en række fagkonsulenter, der gennemgår bedriften med ejer og medarbejdere efter behov

- Fodersammensætning og fodringsstrategi evalueres og tilpasses løbende, således at nyeste viden anvendes.
- Der er fast dyrlægeaftale.
- Der føres sprøjtejournal, medicinjournal og logbog for gylletanke.
- Gylletanke bliver kontrolleret hvert 5. år af autoriseret kontrollant. Efter rørlægning af grøften vil det overgå til hver 10. år som følge af at gyllebeholderne ikke længere har under 100 m afstand til vandløb.
- Køletanken tæthedsprøves hvert år af et autoriseret kølefirma.
- Der er lavet beredskabsplan, således at evt. uheld kan stoppes og konsekvensen for det omgivende miljø begrænses mest muligt. Se bilag 4.
- Personalet uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.
- Ved påfyldning af marksprøjte sikres at der ikke sker overløb.
- Der er vandforsyning fra lukket system.
- Der leveres mælk til Arla og produktionen er dermed omfattet af kvalitetsprogrammet Arlagården, der stiller en række krav til de daglige rutiner på ejendommen.
- Energi- og vandforbrug registreres og følges op.

BAT vedr. management og egenkontrol

I henhold til BREF (2017) er det BAT at uddanne bedriftens personale, at registrere energi- og ressourceforbrug samt forbrug og anvendelse af handels- og husdyrgødning. Endvidere at have procedurer for at sikre ren- og vedligeholdelse af bygninger og inventar, at planlægge gødning af markerne korrekt samt at have nødfremgangsmåde ved evt. uheld. Miljøstyrelsen har ikke opstillet egentlige branchespecifikke krav til management i forbindelse med fastlæggelsen af de vejledende BAT-standardvilkår, da management vil afhænge af de driftsmæssige forhold på den enkelte ejendom.

Samlet konklusion

Sammenholdes ansøgers redegørelse for management og egenkontrol med BREF-dokumentet vurderes det, at det ansøgte projekt lever op til BAT.
